

POKYNY PRE ROZHODCOVÝCH POZOROVATEĽOV UEFA
(SFZ, RFZ)
pre sezónu 2013-2014

Forma správy rozhodcovského pozorovateľa

Rozhodcovský pozorovateľ sa musí riadiť inštrukciami a uplatňovať hodnotiace kritériá, ktoré vydala Komisia rozhodcov UEFA.

Úlohou pozorovania rozhodcov a asistentov rozhodcov v zápasoch je:

- a) oboznámiť UEFA so správami, v ktorých sú hodnotiacim spôsobom posúdené výkony rozhodcov
- b) zabezpečiť jednotnú a dôslednú interpretáciu pravidiel futbalu
- c) vydávať verbálne a písomné hodnotenia výkonov rozhodcov, ako aj ich asistentov, pomocných rozhodcov a náhradných rozhodcov
- d) identifikovať talentovaných, mladých rozhodcov
- e) dávať pokyny, ako môžu rozhodcovia zlepšovať ich výkonnosť (koučovanie rozhodcov).

Úlohou formulára správy rozhodcovského pozorovateľa je:

- a) dosiahnuť jednotnosť v známkovaní rozhodcov
- b) udeliť rozhodcom, asistentom rozhodcov a pomocným rozhodcom známky v zmysle predpísanej stupnice, ktoré reflektujú individuálny výkon a podstatu ich výkonu
- c) používať elektronickú formu prístupnú na FAME a zaslať správu do 48 hodín po skončení stretnutia
- d) poskytnúť špecifické a precízne príklady podporujúce komentáre v správe.

Známkovanie rozhodcov

1. Hlavné body pozorovania rozhodcu

Analýzy počas zápasu:

- Identifikovať akýkoľvek účinný alebo preventívny kľúčový moment (y) / rozhodnutie (a), ktoré ovplyvňuje (ú) charakter zápasu
- Ohodnotiť reakciu na zmeny tempa (rýchlosti) a rozhodnutia v súlade s odozvou na požiadavky zápasu
- Zvážiť dôsledky zložitých situácií / rozhodnutí na **následné** rozhodnutia (osobnosť) dôsledne a s gurážou (odvahou)

2. Hodnotiaca stupnica pre rozhodcov a asistentov rozhodcov :

Podľa nášho názoru je samotná hodnotiaca stupnica dostatočne jasná pre náležité (príslušné) známkovanie:

Body	Komentár
9.0 - 10	Výborný výkon
8.5 – 8.9	Veľmi dobrý výkon. Korektne vykonané dôležité rozhodnutie (a)
8.3 – 8.4	Dobrý výkon na požadovanej úrovni
8.2	Vyhovujúci (priateľný) výkon s malými oblasťami pre zlepšenie
8.0 - 8.1	Vyhovujúci (priateľný) výkon s dôležitými oblasťami pre zlepšenie
7.9	Jedna jasná, dôležitá (významná) chyba, inak 8.3 alebo vyššie
7.8	Jedna jasná, dôležitá (významná) chyba, inak 8.0 – 8.2
7.5 - 7.7	Pod očakávaním / Slabá kontrola / Podstatný (é) bod (y) pre zlepšenie
7.0 - 7.4	Neuspokojivý výkon s jednou jasnou dôležitou chybou alebo výkon s dvomi alebo viacerými jasnými dôležitými chybami
6.0 - 6.9	Nepriateľný výkon

V prípade udelenia známky 7.9 alebo 7.8 vyplniť aj druhé okienko (kolónku) s uvedením známky, ktorá by bola udelená, ak by nebola aplikovaná jedna jasná, dôležitá chyba.

Pripomíname, že základný rozsah hodnotenia výkonu rozhodcu, ktoré je v súlade s očakávaním, je 8.3 – 8.4, čo je ekvivalentné dobrému výkonu. Rozhodcovia s výkonom, ktorý je v súlade s očakávaním a potenciálom na viac, majú očakávať známku v tomto rozsahu.

- Detailnejšie vysvetlenie:
- 9.0 – 10 pre výborný výkon vo veľmi ťažkom stretnutí
- 8.5 – 8.9 pre veľmi dobrý výkon v ťažkom / veľmi ťažkom stretnutí
- 8.3 – 8.4 pre dobrý výkon v normálnom stretnutí so správou, že tento rozhodca je pripravený na nasledujúci zápas
- 8.2 pre výkon, ktorý je ohodnotený ako vyhovujúci (priateľný), ale s určitými malými oblasťami pre zlepšenie
- 8.0 – 8.1 pre výkon, ktorý je ohodnotený ako vyhovujúci (priateľný), ale s dôležitými oblasťami pre zlepšenie
- 7.9 výkon rozhodcu bol dobrý alebo lepší ako 8.3, ale s jasnou chybou pri dôležitom (závažnom) rozhodnutí (ako napríklad: ČK, pokutový kop, a podobne). Znamka by mala byť maximálne 7.9
- 7.8 výkon rozhodcu bol v hodnote 8.0, 8.1 alebo 8.2, ale s jasnou chybou pri dôležitom (závažnom) rozhodnutí (ako napríklad: ČK, pokutový kop, a podobne). Znamka by mala byť maximálne 7.8
- 7.5 – 7.7 rozhodca sa nedopustil jasnej chyby, ale chýbala mu celková kontrola nad zápasom a s podstatnými bodmi pre zlepšenie.

2. Hodnotiacia stupnica pre rozhodcov a asistentov rozhodcov (pokračovanie) :

- 7.0 – 7.4 rozhodca sa dopustil viac ako jednej jasnej chyby pri dôležitom (závažnom) rozhodnutí (napríklad ČK, pokutový kop, a podobne) a Eventuálne ďalšie podstatné oblasti si vyžadujú zlepšenie
- 6.0 – 6.9 neprijateľný výkon s jasnými chybami v rozhodovaní, závažnými disciplinárnymi rozporuplnosťami (nezlučiteľnosťami) a / alebo stratou kontroly nad zápasom.
- Ak je udelená ktorémukoľvek rozhodcovi známka pod (nižšia ako) 7.0, mal by byť Komisii rozhodcov UEFA vopred zaslaný e mail s podrobnými vysvetleniami (zdôvodneniami).

Známka by mala byť redukovaná (znížená) o 0.1 bodu, ak rozhodca neudelí žltú kartu za jasný priestupok, ktorý si vyžaduje jej udelenie.

Rozhodcovský pozorovateľ sa má v prípade priestupkov, ktoré nie sú rozhodcom posúdené (rozhodnuté) správne, zmieniť o nich počas po zápasovej diskusie (vyhodnotenia) najskôr ústne a potom ich uviesť v správe, s jasným popisom (popismi) a označením (označeniami) minúty (minút).

Rozhodcovskí pozorovatelia nemôžu vykompenzovať v hodnotení chybu rozhodcu, ak následne (neskôr) po takom prípade urobí správne a pozitívne rozhodnutie.

V prípade známky nižšej ako 7.7 sa rozhodcovský pozorovateľ musí zmieniť **o aspektoch pre zlepšenie**, tlmočiť ich rozhodcovi, asistentovi rozhodcu alebo pomocnému rozhodcovi a uviesť ich v správe.

Pri udelení vyššej známky ako 8.4 musí rozhodca urobiť v priebehu zápasu **kritické a dôležité rozhodnutia správne** (tým môže byť aj preventívna akcia pozitívne podporujúca kontrolu zápasu).

Známku vyššiu ako 8.4 je možné udeliť aj vtedy, keď je náročnosť stretnutia hodnotená ako „normálna“. Ak je zápas hodnotený ako „normálny“ pre rozhodcu a kritické a dôležité (závažné) rozhodnutie je urobené správne, potom je to pozitívny bod pre rozhodcu. V takýchto prípadoch by mala byť primeraná (vhodná) známka 8.5.

Pri udelení známky vyššej ako 8.4 **rozhodcovský pozorovateľ musí popísať podstatné faktory** (s odkazom na minúty), ktoré umiestnili výkon rozhodcu nad normálny výkon, ktorý je v súlade s očakávaním.

Malo by byť jasné, že škála 7.5 – 7.7 je klasifikovaná „pod očakávaním“. UEFA očakáva od rozhodcov v ich stretnutiach viac, a to dobrý výkon na požadovanej úrovni 8.3 – 8.4.

Poučenie (rada):

Dôležitá chyba urobená rozhodcom je považovaná aj naďalej za dôležitú chybu hoci v konečnom dôsledku je opravená po konzultácii s asistentom rozhodcu alebo pomocným rozhodcom. Rovnaký princíp je využívaný, ak asistent rozhodcu alebo pomocný rozhodca urobí takú istú chybu.

Príklady:

- Rozhodca nariadil pokutový kop a udelil hráčovi žltú kartu, ale po nasledujúcej intervencii pomocného rozhodcu bolo rozhodnutie rozhodcu korektné zmenené a na hru bolo nadviazané rozhodcovskou loptou.
- Rozhodca nevytlúčil hráča, ktorému udelil v tom istom stretnutí druhú žltú kartu a hra je pred znovu otvorením. Našťastie asistent rozhodcu pred znovu otvorením hry intervenoval u rozhodcu a upozornil ho na jeho chybu.

Hoci obe rozhodnutia sú v konečnom dôsledku správne, UEFA nemôže akceptovať také chyby na medzinárodnej úrovni a preto známka pre rozhodcu má byť pod 8.0.

3. Hodnotiaca stupnica pre pomocných rozhodcov

Normálna známka pre výkon pomocného rozhodcu by mala byť 8.3 / 8.4, avšak ak koná pozitívne v špeciálnych prípadoch, známka by mala byť vyššia.

Maximálna známka 7.9 alebo 7.8 by mala byť aplikovaná, ak sa dopustil jasnej rozhodcovskej chyby týkajúcej sa dôležitého rozhodnutia (napríklad ČK, pokutového kopu, a podobne).

V prípadoch udelenia známky vyššej alebo nižšej ako 8.3 / 8.4 musí byť v správe zdôraznené jasné vysvetlenie dôvodov.

<i>Body</i>	<i>Komentár</i>
9.0 - 10	Výborný výkon za veľmi ťažkých okolností. Asistoval rozhodcovi počas stretnutia pri veľkom množstve závažných prípadov (priestupkov) všetkých uvedených v správe
8.6 – 8.9	Veľmi dobrý výkon za ťažkých okolností. Veľmi dobre asistoval rozhodcovi počas stretnutia pri viac ako jednom závažnom prípade (priestupku) uvedenom v správe
8.5	Dobrý výkon. Jane asistoval rozhodcovi pri najmenej jednom závažnom prípade (priestupku) uvedenom v správe
8.3 – 8.4	Normálny výkon. Vykonával svoje povinnosti účinným (výkonným) spôsobom
8.0 - 8.2	Vyhovujúci (prijateľný) výkon, ale zlyhal (neuspel) pri asistencii rozhodcovi v najmenej jednej menej dôležitej (menšej) príležitosti (udalosti), patriacej do jeho oblasti kontroly, zdôraznenej v správe (voľný kop, kop z rohu, kop od bránky, a podobne)
7.9	Jedna jasná, dôležitá chyba, inak známka 8.3 alebo vyššie
7.8	Jedna jasná, dôležitá chyba, inak známka 8.0 – 8.2
7.5 – 7.7	Pod očakávaním, zlyhal (neuspel) pri asistencii rozhodcovi pri viac ako jednom významnejšom priestupku

V prípade udelenia známky 7.9 alebo 7.8 vyplniť aj druhé okienko (kolónku) s uvedením známky, ktorá by bola udelená, ak by nebola aplikovaná jedna jasná, dôležitá chyba.

4. Hodnotiaca stupnica pre náhradného rozhodcu

Hodnotiaci systém náhradných rozhodcov je teraz rovnaký ako hodnotiaci systém ostatných rozhodcov a berie do úvahy „systém jasnej chyby v rozhodovaní“. Dobrý výkon by mal byť hodnotený v stupnici medzi 8.3 / 8.4. Ak náhradný rozhodca koná pozitívne pri výnimočnom (špeciálnom) priestupku (och), známka môže byť vyššia ako 8.3 / 8.4. V prípadoch udelenia známky vyššej alebo nižšej ako 8.3 / 8.4, sa očakáva jasné vysvetlenie v správe.

<i>Body</i>	<i>Komentár</i>
9.0 - 10	Výborný výkon za veľmi ťažkých okolností
8.5 – 8.9	Veľmi dobrý výkon. Kontroloval niekoľko ťažkých situácií veľmi dobre
8.3 – 8.4	Dobrý výkon. Vykonával svoje povinnosti účinným spôsobom
8.0 – 8.2	Neuspokojivý. Zlyhal (neuspel) pri plnení si povinností v zmysle smerníc UEFA
7.9	Jedna jasná, dôležitá chyba, inak 8.3 alebo viac
7.8	Jedna jasná, dôležitá chyba, inak 8.0 – 8.2
7.4 – 7.7	Slabý výkon. Nepretržite (vytrvalo) zlyhával (neuspel) v kontrole osôb zdržiavajúcich sa v technickej zóne (ach) a zlyhával (neuspel) pri plnení si jeho povinností v zmysle smerníc UEFA

V prípade udelenia známky 7.9 alebo 7.8 vyplniť aj druhé okienko (kolónku) s uvedením známky, ktorá by bola udelená, ak by nebola aplikovaná jedna jasná, dôležitá chyba.

5. Stupeň náročnosti (obtiažnosti) hodnotený zvlášť pre každého rozhodcu

Stupeň náročnosti (obtiažnosti) stretnutia nie je zahrnutý do individuálnej známky pre každého rozhodcu. Rozhodcovský pozorovateľ sa teraz musí rozhodnúť pre stupeň náročnosti (obtiažnosti) a schopnosti **každého** rozhodcu narábať s kritickými prípadmi (udalosťami).

Pre informáciu, rozhodcovský pozorovateľ má označiť stupeň náročnosti (obtiažnosti) v sumárnej tabuľke. V jeho správe sa musí zmieniť o významných prvkoch výkonov rozhodcov, označiac minúty kritických incidentov, ktoré sa udiali a boli dôvodom na udelenie finálnej známky.

Náročnosť (obtiažnosť) zahŕňa v sebe jednak **počet rozhodnutí**, ktorými rozhodca demonštroval dôveryhodnú (presvedčivú) aplikáciu pravidiel futbalu, ale tiež aj to, ak sa rozhodca musel zaoberať s **kritickými / závažnými** priestupkami (incidentmi): často a intenzívne.

- Normálne: Normálne stretnutie s niekoľkými ťažkými situáciami pre rozhodcu (v)
- Ťažké: Ťažké stretnutie s niekoľkými zložitými (ťažkými) rozhodnutiami pre rozhodcu (v)
- Veľmi ťažké: Veľmi ťažké stretnutie s mnohými ťažkými rozhodnutiami pre rozhodcu (v)

5. Stupeň náročnosti (obtiažnosti) hodnotený zvlášť pre každého rozhodcu (pokračovanie)

Príslušná pozornosť by mala byť venovaná DÔLEŽITÝM rozhodnutiam, ako napríklad:

1. Zakázaná hra / simulovanie vo vnútri alebo okolo pokutového územia
2. Zmarenie jasných gólových príležitostí / zmarenie šancí dosiahnuť gól
3. Násilné činy
4. Masová konfrontácia medzi hráčmi a protesty proti rozhodnutiam rozhodcov
5. Udelenie druhých žltých kariet
6. Rozhodujúce rozhodnutia o hráčovi mimo hry (predovšetkým pre asistentov)
7. Správnosť rozhodnutí o kritických incidentoch (priestupkoch) vo vnútri pokutového územia

Jasné chyby v rozhodovaní by mali zahŕňať nasledovné :

1. Zlyhanie pri rozpoznaní a akcii pri jasnom priestupku na udelenie druhej žltej karty
2. Zlyhanie pri vylúčení hráča z hracej plochy pri jasnom priestupku na vylúčenie
3. Nesprávne posúdenie pokutového kopu jeho nariadením / nenariadením
4. Významná nesprávna interpretácia Pravidiel futbalu

6. Výkony asistenta rozhodcu a pomocného rozhodcu

Dôležité je venovať príslušnú pozornosť asistentom rozhodcu a pomocným rozhodcom.

Rozhodnutia o hráčovi mimo hry sú často rozhodujúce v gólových situáciách. Mimo toho, zavedenie funkcie pomocných rozhodcov bolo navrhnuté preto, aby títo asistovali rozhodcovi pri incidentoch (priestupkoch) vo vnútri a okolo pokutového územia. Preto je dôležité ohodnotiť ich mieru zapojenia (angažovanosti), spôsobilosti a pohybu a uistiť sa, že aplikujú tieto kompetencie bez ich prekročenia.

Výkon asistenta rozhodcu tiež tvorí rozhodujúci prvok v celkovej tímovej spolupráci.

Správa o asistentovi rozhodcu a pomocnom rozhodcovi musí byť vyplnená dôkladne a precízne

8. Komentáre k náhradnému rozhodcovi

Úlohou náhradného rozhodcu je po celý čas asistovať rozhodcovi a ponúknuť mu pomoc (podporu) pri akomkoľvek incidente (priestupku) , ktorý nebol spozorovaný (postrehnutý) ním alebo ktorýmkoľvek členom rozhodcovského tímu. Rozhodcovský pozorovateľ zvlášť posúdi akúkoľvek situáciu (e), pri ktorej počas stretnutia podporil rozhodcu. Musí byť tiež aktívny pri procedúrach striedania (ako napríklad pri kontrole výstroja hráčov a nepovolených predmetov, šperkov, a podobne).

Od rozhodcovského pozorovateľa sa tiež vyžaduje, aby ohodnotil, či náhradný rozhodca manažuje osoby v technickej zóne náležitým spôsobom, pevne, ak je to nevyhnutné, ale neprovokovaním trénerov, ak jednoducho vykonávajú svoju prácu zodpovedným spôsobom.

9. Po zápasová diskusia (rozbor):

Je dôležité, aby po príchode do miesta konania stretnutia, deň pred zápasom, rozhodcovský pozorovateľ požiadal sprievodnú osobu (RLO) o poskytnutie DVD zo stretnutia ihneď po jeho skončení tak, aby sa rozhodcovský pozorovateľ mal čas pripraviť na po zápasovú diskusiu (rozbor) s rozhodcami. Sprievodná osoba (RLO) by mala zariadiť vhodný a **uzavretý** (neverejný) priestor k vykonaniu po zápasovej diskusie (rozboru), ktorá sa má uskutočniť pred večerou.

DVD, ak je dostupné, má byť použité k objasneniu akýchkoľvek závažných incidentov (udalostí), ktoré sa stali v priebehu stretnutia, vrátane akýchkoľvek bodov týkajúcich sa koučovania rozhodcov, z ktorých by mohli mať títo osoh.

Všeobecné komentáre a odporúčania k výkonu (príklady), a body prediskutované s rozhodcami:

Rozhodcovský pozorovateľ je tiež kouč pre rozhodcov a jeho analýzy a odporúčania by mali byť členené (štruktúrované) tak, aby viedli k celkovému zlepšovaniu sa rozhodcovského tímu.

Rozhodcovský pozorovateľ má:

- Ponúknuť rozhodcovi možnosť, aby sa sám vyjadril a mal guráž sebareflexie (seba analýzy)
- Stanoviť priority (upozorniť na dva alebo tri kľúčové body)
- Najprv sa zmieniť o pozitívnych bodoch, potom o aspektoch pre zlepšenie
- Dať konkrétne rady (odporúčania) na základe aktuálnych incidentov (udalostí) zo stretnutia tak, aby boli zrozumiteľné (pochopiteľné) a precízne
- Ponúknuť riešenia a alternatívy pre zlepšovanie sa – v spolupráci s rozhodcovským tímom

Rozhodcovia často informujú UEFA, že správa a po zápasové diskusie (rozbor) nie sú v súlade (zhode). Pre dodanie odvahy k diskusii a uisteniu sa, že prediskutované body korešpondujú so správou, rozhodcovskí pozorovatelia by mali upozorniť na dva alebo tri pozitívne a negatívne body, ktoré potom musia tlmočiť rozhodcovi počas po zápasovej diskusie. **Počas po zápasovej diskusie nesmú byť známky týkajúce sa výkonu rozhodcov v žiadnom prípade odhalené (odkryté).**